

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A POLITIKAI SZABOTÁZS is lehet fegyver a kormány ellen, de ennek a szabotázsnek erőyeskező, az ország bizalmát tényleg élvező kormány ellen csak nagyon rövid időtartama és nagyon gyenge hatása lehet. Sokan vannak, akik nem bíznak a Bratianu-kormány távozása esetére abban, hogy az ellenzékbeli életképes kormány alakulhatna. Jakabffy Elemér a hét év előtti Vaida-kabinet esetére hivatkozik, amikor a Nemzeti Bank megtagadta a szükséges összegek folyósítását, Románia külföldi követelését pedig szabotálták és ebből arra következtet, hogy bármilyen párt kapná is kezébe a kormányhatalmat, ennek uralma csak nagyon rövid lehet és utána újra a liberálisok jönnek. Nem vállalkozunk a politikai időjós szerepére és így a még meg sem született kormány élettartamát sem tudjuk megállapítani, de bizonyos, hogy bukása nem ilyen körülményeken mulhatik. Szabotálni, a költségvetésben megállapított összegek folyósítását megtagadni, nem igen lehetne. Erre talán már volt példa hét év előtt, amikor a béketárgyalások befejezése előtti bizonytalan helyzetben hirtelen távozott a liberális kormány, mert nem fogadta el a kisebbségi egyezményt és a Vaida-kormányt éppen román nemzeti szempontból a legkisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy a renitens követi kart kicserélje. Talán ideje sem volt rá. Ma a helyzet lényegesen más. Ha Jakabffy nyilatkozatában csak arra akart célozni, hogy az ország összes szervezeti gazdasági erői a liberális érdekeket szolgálják, úgy ebben igaza volt. Nem tartjuk azonban helytállóknak a következtetéseket, melyeket hallgatólag levon ebből a körülményből. Mert nemcsak a vas, a szén, a petrolium és a Banca Nationala dirigálja az ország politikáját, hanem valami beleszólása mégis van azoknak a milliárdosoknak is, akik milliárdokat fizetnek adóban. Ezeknek mentalitását pedig nem befolyásolja sem a szénfűst, sem a petroliumszag és véleményüket nem lehet vasbilincsekkel leláncolni. Ha nemcsak a személyek változnak, hanem a jogfolytonosság elvének következtében tartásával egy megértőbb kormányzati rendszer is jön, úgy a tömegek bizalma biztosítja uralmát minden esetleges szabotázs dacára is. Egyet azonban soha nem szabad elfelejteni: nemcsak kormány kell, hanem kormányprogram is.

Nagy botrányt provokált Brazília delegátusa a népszövetségi tanács bizalmas értekezletén

— Németország felvétele a plenaris ülésben történik —

Genf, március 16.

A népszövetségi tanács delegátusai között tegnap az a vélemény alakult ki, hogy most már biztosan lehet számítani arra, hogy szerdán vagy csütörtökön Németországot a tanácsba felveszik. Mello Franco, a brazil megbízott megkerülésével táviratot intéztek Luishez, Brazília elnökéhez és azt kérték tőle, hogy másítsa meg a brazil álláspontot. Tudni kell, hogy Luis és Mello Franco halálos ellenfelek és az elnök csak arra vár, mikor távolíthatja el a közpályáról Mello Francot. Ez viszont Brazília felvételével szeretné pozícióját megerősíteni.

Tegnap a népszövetségi delegátusok bizalmas értekezletet tartottak és ezen Mello Franco körül kellemetlen botrány játszódott le. Chamberlain beszélt éppen és Mello Franco a beszéd alatt hevesen járkált fel-alá, majd megszólalt és megzavarta Chamberlain beszédjében. Erre Chamberlain kijelentette:

— Még én beszélek.

Mello Franco odaszólt:

— Brazília nem mondott le az állandó tanácstagságról és ha ezt nem kapjuk meg, Németország ellen szavazunk.

Arra a figyelmeztetésre, hogy Brazília írásban ígérte meg erre vonatkozó szavazatát, Mello Franco így érvelt:

— Csak úgy köteleztük magunkat, hogy a tanács tekintélyén csorba ne essék.

Vanderwilde erre ingerülten felkiáltott:

— Hallatlan! Tűrhetetlen, hogy Brazília meg akarja zavarni Európa békéjét!

Mello Franco visszavágott:

— Senkitől leckét nem fogadok el. A békeáramlatra vonatkozólag pedig legkevésbé egy európai államtól. Hi-

szén azok a legjobban bebizonyították, hogy mennyit ér nekik a béke fenntartása.

Néhány pernyi döbbenetes csend következett erre a kínos megjegyzésre. Többen csendesíteni próbálták Mello Francot. Briand kérte, hogy délután tanácskozhassanak. Mello Franco azt felelte:

— Mindent meggondoltam. Hazulról minden instrukciót megkaptam.

Erre viszont a spanyol delegátus bejelentette, ha Brazília kérészkolná az állandó tagságot, akkor Spanyolország szintén igényt támaszt. A brazil delegátus mellőzésével ezután táviratot intéztek Luis elnökhöz az eddigi álláspont megváltoztatására.

Szerdán vagy csütörtökön délelőtti plenaris ülés lesz, amelyen előterjesztik Németország felvételi kérvényét, majd megejrik a szavazást. Ezt követőleg a tanács ülészik tíz perccig Németországnak a tanácsba való felvétele tárgyában. A határozatot nyomban megküldik a teljes ülésnek, ahol vita aligha lesz. Legfeljebb Mello Franco fejt ki külön véleményét. Ezután ünnepélyes aktus keretében bevonulnak Luther, Stresemann és Schubert, akiket a népszövetségi elnök üdvözöl. Délután Stresemann elfoglalja helyét a tanácsban. Utána a plenaris ülésen Uden és Benes lemondanak, helyükbe Dániát, illetőleg Hollandiát és Lengyelországot választják meg. Este a genfi sajtóegyesület lakomája következik, ezen a vezető államférfiak felszólalnak. Végül bál lesz a német delegátusok tiszteletére.

A Kölnische Zeitung genfi tudósítója jelenti, hogy a hatalmak és a német delegáció között megállapodás jött létre, amely szerint Csehország és Svédország helyébe Lengyelország és Hollandia lép be a tanácsba. Az utolsó nehézség ezen hatalmak ama óhajtasá-

ban rejlik, hogy már szeptemberre biztosítsák maguknak a képviselőletet a népszövetségi tanácsban. Követelik azt is, hogy szeptemberben egy hetedik, nem állandó helyét biztosítsanak Romániának is a tanácsban. Benes a nem állandó tagságról való lemondását attól teszi függővé, hogy a prágai bukaresti és belgrádi kormányok ehhez hozzájáruljanak. Ninesics Jugoszlávia nevében már megadta a hozzájárulást, Titulescu azonban Románia nevében még több körülmény megállapítását kívánja.

Torkig van

Magyarország a franküggyel
Budapest, március 16.

A nemzetgyűlés tegnapi ülésében Nemes Bertalan a frankhamisítási ügygel kapcsolatosan szólalt fel. Előrebocsátotta, hogy az ország torkig van ezzel az afférral és csak azok tartják napirenden, akik politikai sikereket várnak. Reámutatott arra, hogy a frankbizottság minden tőle feltehető megtett és a tárgyalások titkossága ellenére az összes külföldi lapok megtudták a részleteket a bizottság üléseiről. Ezután Pallavicini szerepével foglalkozott, aki mindenféle váddal illette Bethlen miniszterelnököt, de amikor beidéztek vallomástételre, azt egyszerűen megtagadta. Kétségtelen, hogy a kormányt felelősség nem terheli, az ellenék viszont a frankgyűlöli politikai hasznát akar huzni. Győrki tiltakozott az ellen, hogy az ellenék az ügyet politikára akarja kihasználni, majd igyekszik bizonyítani, hogy a kormány a frankhamisításról tudott.

Ellenzéki polgármester

kerül a kolozsvári tanács élére
Kolozsvár, március 17.

A vasárnap megalakult városi tanács erélyes vizsgálatot akar indítani a régi tanács működése ügyében. A vizsgálat különösen a legutóbbi autóvásárlásra, a villamos üzem körüli állítólagos panamára és Roata főmérnök kinevezése körüli állítólagos szabálytalanságokra fog kiterjeszkedni. Az új városi tanács a polgárság bevonásával bizottságot szándékozik alakítani, hogy a régi tanács munkáját elbirálja. Ha a hangoztatott vádak valóknak bizonyulnak, úgy a régi tanács tagok ellen bünvádi feljelentést tesznek.

Beavatott körök szerint Kolozsvár új polgármestere Boila Romulusz egyetemi tanár, az ellenék jelöltje lesz. Mihályi Tivadar volt miniszter, a liberálisok jelöltje, maga is kijelentette, hogy ő magas korára való tekintettel nem tudná vállalni a polgármesteri tisztséget és Boila személye kellő garanciát nyújt a város érdekeinek megvédésére.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.19 Párisban 11.65

Zürichi utótőzsde március 16-án:

Berlin 123.75, Amsterdam 208.10, Newyork 519.50, London 2525.50, Páris 18.72, Milano 20.80, Praga 15.38, Budapest 72.80, Belgrád 9.14, Bukarest 2.19, Varso 63.50, Bécs 73.20.

Temesvári magánforgalom március 17-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 238, angol font 1161.5, francia frank 8.72, svájci frank 46, Hra 9.57, sokol 7.07, dinár 4.22, magyar korona 298, osztrák silling 33.62, márka 57.20.

Ritka alkalom!

Rendkívül olcsó árak

Tavalyról visszamaradt KALAPOK kiürüstása:

Ila, Gyukits, Habig, Halban & Damask és angol gyártmányok 500 lei, Hüchel és wieni gyártmányok 400 lei, Bossi és Böhm wieni gyártmányok 250 lei, gypaju kalapok 100—150 lei, finom velourok 400—500 lei, zefir ingek 150, 200, 250, 300 lei, :-: :-: :-: fehér puha-gallérok 10, 15, 20 lei. :-: :-: :-:

Papp Gábor

Timisoara-Cetate,
Strada Mercy 6. Telefon 175

Az ellenzékkel halad az új választáson a nagyváradi magyarság

Nagyvárad, március 17.

A Magyar Párt nagyváradi tagozatának intézőbizottsága legközelebb ülést tart, amelyen összeállítják a községi választáson felállítandó listát. Nem kellett meglepetést, hogy a nagyváradi magyarság szakít azzal a politikával, amelyet a múlt havi községi választáson követett, amikor a liberális listát támogatta. Az eddigi megállapítások szerint listavezető Kocsán János, a Magyar Párt elnöke lesz, aki után a listán Bucicó Koriolán szerepel. A magyarság a közhangulatnak engedve az új választáson nem a liberálisokkal, hanem az ellenzékkel halad együtt. Valószínűnek tartják, hogy ilyen módon sikerülni fog egységes listát összeállítani.

A vonatot megfékezi de önmagát nem

Temesvár, március 17.

Szurtos, kormos vasuti fékező áll a rendőrtiszt előtt. Vasutas sapkáját a kezében tartja. A sapka vörös strámfját is alaposan belepte már a füst zománca. A fékezőt Izbasa Györgynek hívják és azért állították elő rendőrségen, mert a józsefvárosi Korona-pincében úgy vágta fejbe Ciolara József fékezőtársát, hogy azt a mentőknek a kórházba kellett szállítani. Az esetet így adja elő:

— Vége volt a szolgálatnak és hazamentünk. A Ciolara azt mondta, hogy menjünk be a pincébe egy kis pálinkára. Bementünk és beszélgettünk. Arról beszélgettünk, hogy a vasuton milyen fékek vannak. Ciolara mindig csak tehervonaton járt, de én már voltam személyvonaton is és magyaráztam neki, hogy ott van olyan fék is, amelyik levegőre jár. Ezt nem akarta elhinni, pedig apróra elmondtam neki, hogy ez a fék hogyan működik. Ezen aztán összevesztünk. És én, ha iszom és mérges vagyok, akkor mindig baj van. A vonatot tudom megfékezni, de magamat nem. Így aztán egy székkel fejbe vágtam Ciolarát, akit előtött a vér. Őt elvitték a kórházba, engem meg idehoztak.

Az eljárás megindult a magát fékezőni nem tudó fékező ellen.

Az Arad-csanádi Vasut

ügye a Népszövetség előtt

Genf, március 16.

A népszövetségi tanács tárgyalta az Arad-csanádi Vasut ügyét. Valkó magyar kereskedelemügyi miniszter képviselőjében hivatkozott arra, hogy a békeszerződés 304. szakasza a megszüntetett vasutak újjászervezésére az érdekelt kormányok és a vasutársaság együttes megegyezését írja elő. Utalt arra, hogy a magyar kormány több ízben közölte őszinte óhaját a kérdés megoldására. A román kormány legutóbb tárgyalni kezdett a vasutársasággal, de a kérdés csak a három érdekelt tényező együttes tárgyalásán rendezhető. Kérte, hogy a békeszerződés 304. szakaszának végrehajtása érdekében intézkedés történjék. Petrescu-Corneliu, Románia képviselője választás és kiemelte, hogy a román kormány, bár jogi és ténybeli fenntartásokkal él, hajlandó a tárgyalásokra a magyar kormánnyal. A tanács a kérdés tárgyalását a következő ülészsakra halasztotta, ha azonban valamelyik kormány május tizenötödikén azt kívánná, hogy az ügyet a júniusi ülészsak napirendjére ne tűzzék, akkor csak szeptemberben veszik újból elő. Addig a közlekedési bizottság gondoskodik szakemberekről akik annakidején az ügy tárgyalásán rendelkezésre álljanak.

Milyen lehet az új kormány?

— Amelyet nem szabotálhatnak —
Jakabffy Elemér nyilatkozata —

Lugos, március 16.

A Magyar Párt központi intézőbizottságának az a határozata, hogy jövődó magatartása felől csak a választások után dönt, a magyarság körében vegyes érzelmekeket váltott ki. Ezt természetesnek is találjuk, mert hiszen politikai orientációnak a Magyar Párt részéről is az általános választások előtt kell bekövetkeznie, mert ezek lesznek hivatottak a magyarság megfelelő parlamenti képviselőit biztosítani. Amennyiben a Magyar Párt ezúttal is, mint a községi választásoknál, elmulasztaná, hogy a kellő időben orientálódjék, úgy az eredmény éppen olyan szomorú lehet, mint a községi választásoknál volt. Éppen ezért szükségesnek találtuk megkérdezni Jakabffy Elemér dr-t. az Országos Magyar Párt egyik alelnökét, hogy mi a véleménye az intézőbizottsági ülésen történtekről és a kormányváltásról.

Jakabffy Elemér kijelentette, hogy az intézőbizottsági ülésről és az azon hozott határozatokról

nincs mit mondania.

A központi pártvezetőség az ülésről terjedelmes komünikét adott ki, amelyhez hozzátenni valójában nincsen. Ami a kormányváltás és a kormányutódlás kérdéséről, erre vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette:

— Éppen előttem van V. Tilea rendkívül érdekes könyve Románia diplomácia működéséről 1919 novemberétől 1920 márciusáig. Ebben többek között a következőket olvasom:

Mihelyt Vaida-Voevod Sándor kormányra került, a Banca Nationalához fordult és a kormány részére

ötvenezer francia frankot kért. A bank kitért a kérés teljesítése elől azzal, hogy

nincsen pénze,

noha a beavatottak tudták, hogy a Nemzeti Bank válasza nem felel meg a valóságnak. A miniszterelnök kénytelen volt a Marmarosch bankhoz fordulni, amely örömmel és a legnagyobb készséggel teljesítette a kormány kívánságát. A magánbanknak ezen segítség nélkül a miniszterelnök kénytelen lett volna diplomáciai működéséről lemondani. Antonescu Viktor, Románia párisi meghatalmazott minisztere ugyancsak ugyanannak a titkos rendelkezésnek tett eleget, amely miatt néhány nap előtt Románia kormánya nem tudott pénzhez jutni. Antonescu ugyanis néhány nappal a miniszterelnök Párisba való

megérkezése előtt kivette

a francia bankokból az összes pénzekeket, amelyek Romániát illették. Ilyen körülmények között a pénzekekből a kormánynak egy bani sem állott rendelkezésére.

— Ha figyelembe vesszük, hogy Tilea Vaida Sándor titkára volt, úgy ezeket az állításokat valódiaknak kell elfogadnunk. Ezek után röviden megválaszolható az a kérdés, hogy milyen kormány várható. Csakis olyan kormány, amelynek rendelkezésére a Banca Nationala pénzt utalványoz, amelyet

nem szabotálhatnak

Romániai külföldi követei. Aki a sorok között egy kicsit is tud olvasni, az ebből a nyilatkozatomból tisztán láthatja, hogy milyen kormány várható.

Kinos affér Temesvárott a zeneiskola igazgatója és egy ügyész között

Temesvár, március 17.

Az elmúlt héten Grosch Erzsébet a temesvári városi zenekonzervatórium egyik növendéke bejelentette Dragoi Szabin igazgatónak, hogy ő az iskola március huszonhatodikán megtartandó hangversenyén nem énekel, mert azt vőlegénye Radulescu temesvári ügyész megtiltotta. Ugy az iskolaigazgató, mint Goriancz Doró tanár ügyekeztek meggyőzni Grosch Erzsébetet arról, hogy a műsort nem lehet felforgatni, másrészt

az iskolai fegyelem

alapján sem mondhat le és ez a szereplés csak előnyére válhatik. Történetesen Radulescu ügyész aznap délután elkísérte az iskolába menyasszonyát és őt Goriancz tanár, valamint az igazgató is megkérték, hogy mondjon le erről a szigorú álláspontról és tegye lehetővé, hogy Grosch Erzsébet mégis énekelhessen. Ez a kérelem azonban meddő maradt és Dragoi igazgató a maga részéről az ügyet elintéztnek tekintette azzal, hogy rendkívüli konferenciára hívta össze a tanári kart.

Másnap Dragoi rosszul érezte magát és odahaza maradt. Ardelean György, az intézet szolgálója jelentette az igazgatónak, hogy a rendőrségtől már három ízben keresték és azonnal jelentkezzék az ügyészségen Radulescu ügyésznél, mert különben a

szuronyok között vetíti oda. Nemsokára a szolga után megjelent az igazgató lakásán Velics rendőrtiszt is, aki felszólította, hogy azonnal menjen el az ügyészségre Radulescu ügyészhez. Dragoi igazgató feleségére való tekintettel, aki várandós állapotban van, közvetlenül szülés előtt áll és idegizgalmaktól kiméltni óhajtott, dacára annak, hogy idézést kézbesítettek neki és fogalma sem volt arról, hogy miért hivattja Radulescu ügyész annyira sürgősen és erőlyesen, elhatározta, hogy felmegy hozzá. A továbbiakat a zeneiskola igazgatója a következőképpen adja elő:

— Bevezettek Radulescu ügyészhez, ahol az ügyész fenyegető hangon tudomásomra adta, hogy a jövőben Grosch Erzsébetet illetőleg semmilyen vonatkozásban és semmilyen formában ne hozzak határozatokat, mert kénytelen lenne igénybe venni hivatalos hatalmát, valamint ismeretségeit a miniszteriumokban, ami

végzetes lehet rám nézve

és együtt járhat igazgatói, valamint tanári állásom elvesztésével. Kijelentette még Radulescu ügyész, hogy abban az esetben, ha nem jelenkeztem volna előtte kihallgatás végett, letartóztatott volna.

Amikor a temesvári román társa-

dalom erről tudomást szerzett, Imbroane Avram dr. a liberális párt temesi tagozatának alelnöke azonnal Bukarestbe utazott, ahol Chirculescu miniszternél, aki jelenleg a beteg Marzescu igazságügyminiszter helyettesíti, jogorvoslast kér a megsértett Dragoi igazgatónak. Hasonló mozgalmat indított a Doina temesvári énekkar, amelynek a karnagya Dragoi Szabin és Marta Sándor dr. táblai elnöknel jár el ebben az ügyben.

A zeneiskola tanári kara konferenciát tartott, melyen a tanárok

megbotránkozással értesültek

az igazgatójukat ért sérelmet, az igazgatóval minden tekintetben szolidarisnak jelentették magukat és külön memorandumot intéztek a városi tanácshoz kérve, hogy hivatalos hatalommal való visszaélés miatt indítsa meg az eljárást Radulescu ügyész ellen. Dragoi Szabin igazgató ugyan csak memorandumban foglalta a történeteket, azt a városi tanácshoz juttatta el kérve, hogy a tanács szerezze meg számára az elégtételt.

Kilencvenezer esetben nyújtottak eddig első segélyt a temesvári mentők

Temesvár, március 17.

A temesvári Mentőtársulat ebben az esztendőben jubilál. 1886-ban alakult meg és 1926-ban éri meg fennállásának negyvenedik évfordulóját. Hogy működése e négy évtized alatt milyen áldásos volt, bizonyosság rá az a körülmény, hogy fennállása óta közel kilencvenezer esetben nyújtott segélyt és beteg embereknek első segélyt.

Negyvenéves jubileumát a Mentőtársulat saját otthonának a felavatásával kívánja megünnepelni. A múlt esztendőben épített gazdasági épület, amely azonban csak kiegészítő része lesz magának az otthonnak és amely vidéki téglagyárak tégládo-mányaiból volt létesíthető.

Köztudomásu dolog, hogy a Mentőtársulat szegény. Azért tehát a nemesszívű emberekhez fordul segítségért, azokhoz, akik ennek az intézménynek a működését méltányolni és becsülni tudják. Gyárakhoz, vállalatokhoz, kereskedőkhöz, iparosokhoz és magánosokhoz körlevélben fordul most a Mentőtársulat és mindenkit arra kér, hogy a mentőotthon felépítéséhez tőle telhetőleg járuljon hozzá. Hiszi és vele együtt mi is hisszük, hogy ennek a felhívásnak fogantja lesz. Mert hiszen, ha valamely intézmény, egy a Mentőtársulat érdemi meg a támogatást.

A mentőotthont emeletesre tervezik.

Az aradi ügyvédek is csatlakoztak a sztrájkhoz

Arad, március 17.

Az aradi ügyvédi kamara tegnap délután Marsieu Iustin dr. dékán elnöklete alatt ülést tartott. Felolvasták az ügyvédszövetség átiratát, mely szerint az igazságügyminiszter többszöri közbenjárás dacára sem hajlandó a gyorsított eljárásról és az új bélyegilletékről szóló javaslatokat visszavonni. Az ügyvédszövetség felszólította az aradi kamarát, hogy március 17-től kezdve csatlakozzék a sztrájkhoz. A kamara ehhez egyhangulag hozzájárult.

Az aradi ügyvédek ma testületileg a törvényszékre vonulnak föl és az elnökkel közlik a sztrájkhoz való csatlakozásukat.

Löwy Sándor

kész férfi- és gyermekruharaktár és uriszabóság üzlet

megnyílt a Józsefvárosban a Skudier-téren (Brück mészáros mellett). Pontos kiszolgálás, szolid munka, elsőrendű anyag, feltűnően olcsó árak.

Hírek

Kijátssa a nemzeti kisebbségeket
a kormány választójogi javaslata

Sándor József nyilatkozata — Megsemmisül az általános választójog elve

Bukarest, március 17.

A kamara tegnapi ülésén a választójogi javaslat tárgyalása folyamán felszólalt Sándor József magyar képviselő, aki különösen kisebbségi szempontból rámutatott a javaslatnak nagy igazságtalanságaira. A javaslatnak a tendenciája semmi esetre sem demokratikus, hanem nagyban emlékeztet az olaszországi Mussolini-féle választójogra. Sulyos szemrehányást tett a kormánynak, hogy a választást a hét év előtt készült választói névjegyzékek alapján akarja megtartani, ami különösen a magyarságra nézve sérelmes, mert a választói névjegyzéket még akkor állították össze, amikor a békeszerződéseket nem írták alá és így sokan nem vétették fel magukat. Végzetes hibája a javaslatnak, hogy a mandátumok ellen beadott petíciók ügyében továbbra is a parlament dönt és így a döntést a többségi párt kénye-kedvének szolgálta ki. Sulyos sérelem, hogy a bizalmi férfi rendszert eltörli, aminek az lehet a következménye, hogy az urnákat majd nem éjjel, hanem a déli szünetben lopják el. A javaslatot nem fogadja el.

Utána Pistiner szocialista szólalt fel, aki megállapítja, hogy a javaslat megsemmisíti az általános választójog elvét, az olasz fascista választójogot román bankár fascista jogga

alakítja át és a kisebbségek képviselőit kijátssa. A javaslatot nem fogadja el.

A kamara folytatólagos ülésén Ionescu kérte a kormányt, hogy sürgősen terjessze be a CFR jóléti intézményeül szolgáló Cassa Munceiról szóló törvényjavaslatot.

Lazar Aurel dr. tiltakozott a nagyváradi bírák üldözése ellen, akik a legutóbbi választás alkalmával korrektil teljesítették feladatukat.

Chirculescu miniszter azt válaszolta, hogy ha Lazar állításai megfelelnek a tényeknek, úgy a kormány sürgősen intézkedni fog. Iunian parasztpárti képviselő a parlament mandátumának meghosszabbítását tette szóvá.

Chirculescu miniszter válaszában utalt arra, hogy ez a kérdés már befejezett tény és egyben fenntartotta előbbi véleményét, amely szerint a parlament alkotmányozó gyűlés volt.

Paicu liberális képviselő a választójogi vita során dicsérte a kormányt és a választójogi javaslatot az általános választói jog szempontjából sikerültnek tekinti. Szerinte a törvény biztosítja a kisebbségek ellenőrző jogának érvényesítését is. Ezután Sándor József tegnapi beszédével foglalkozott és annak egyes kitételeit bírálta.

— **Kitüntetett magyar hegedűművész.** Budapestről jelentik: Vecsey Ferenc hegedűművésznek a kormányzó a magyar zenekultúra tere szerzett érdemei elismerésül a másodosztályú magyar érdemkeresztet adományozta. Vecsey jelenleg közjótékonyaságból az árvízkarosultak javára országsszerte hangversenyeket rendez.

— **A temesvári munkásság felmondta a kollektív szerződést.** A Bánáti Gyárosok Szövetsége tegnapi ülést tartott, amelyen Szana Zsigmond vezérigazgató, szövetségi elnök elnökölt. Többek között szóba került, hogy a szakszervezeti tanács március harmincegyedikére felmondta a munkássággal kötött kollektív szerződést. Részletes javaslatot a munkásság még nem tett a kollektív szerződés módosítása tárgyában és így a Gyárosok Szövetsége érdemben nem is foglalkozhatott ezzel a kérdéssel.

— **A nyugdíjasoknak vizre sem teelik.** A nyugdíjasok egyesülete betek előtt azzal a kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a nyugdíjasok tekintettel csekély nyugdíjukra és a nagy drágaságra — a városi vízdíjakból engedményt kapjanak. A városi tanács most értesítette a nyugdíjasok egyesületét, hogy a kérést elutasította. A nyugdíjasok azonban nem akarnak ebbe belenyugodni és az új városi tanács megalakulása után újból benyújtják kérvényüket.

MOZI

Belvárosi mozi: március 18. és 19.
Gyárvárosi mozi: március 20. és 21.
Mehalai mozi: március 23.

Abüntanya

Nagy társadalmi film 7 felvonásban.

Pazar kiállítás, fényes díszletek. A női divat legnagyobb mesterének művészi alkotása.

Főszerepben: HANS BRAUSEWETTER

ismeretes a „13 nap alatt a földkörül” filmtől
Reinhold Schüntzel és Barbara Anneckendorf.

Monopol: Ulpia-film Timisoara.

JÓNAPOT KIVANOK, kedves olvasóm, aki talán csak nagy hibéből ismerted Blaha Lujzát és vagy fiatal korodnál vagy más oknál fogva soha nem élvezhetted az ő kivételesen nagy művészetét. Mindenfelé a világon ünnepeket rendeznek Blaha Lujza emlékére. Temesvárott az egyetlen magyar irodalmi társaság, az Arany János Társaság, elhivatottabb, határozta el, hogy ilyen emlékünnepeket rendez. Az eddig megjelentetett közleményekből azt olvastuk, hogy a társaság elnöke fogja méltatni Blaha Lujza művészetét, majd művésznők és művészek dalokat adnak elő, amelyek egybeforrtak Blaha Lujza nevével. Most egyszerre kellemetlen meglepetéssel szolgál az Arany János Társaság elnöksége. Mai kommunikéjében tudtadra adja neked, kedves olvasóm, hogy a Blaha emlékünnepeket összekapcsolja szépségversennyel, világpostával és konfettisatával. Azaz tévedtem. Cigányprimás versenyt rendez. Mit szólsz ehhez kedves olvasóm? Hogy Arany János és Blaha Lujza szelleme mit szól ehhez a konfetti ötlethez, az nem lehet nagyon hizelgő a társaság elnökségére. Egész biztos, hogy nincsenek elragadtatva tőle. Mint ahogy te sem, kedves olvasó és mi sem tartjuk ezt méltónak sem Blaha Lujza, sem Arany János szelleméhez.

— **A temesvári fogházigazgató a bíróság előtt.** Megirtuk, hogy Lupascu Armand temesvári ügyészégi fogházigazgató ellen az a vád merült fel, hogy egy fogoly szökését elősegítette. A törvényszék az ügy tárgyalását március 30-ikára tűzte ki.

— **Utlevél nélkül.** A rendőrség elfogta Hofner László huszonegy éves hentessegédét, aki két évvel azelőtt utlevél nélkül szökött át a határon Magyarországra, ahonnan most ugyancsak utlevél nélkül tért vissza. Hofner átadták az ügyésznek és a tilos határátlépésért való büntetésének kitöltése után átadják a katonai hatóságnak, mivel eddig nem jelent meg a sorozáson.

— **Naptárreformot készít a Népszövetség.** A Népszövetség új naptárral lepi meg az emberiséget. Akármilyen lesz is az, annyi bizonyos, hogy ezentul is minden nap friss felvágottat lehet kapni F. Mihály Telekház-téri és Mária melletti üzleteiben.

— **Rosszul megy a kávésoznak is.** Budapestről jelentik: Két ragyogóan fényes, ezüsttükros kávéház tulajdonosa tegnap fizetéseketlen-séget jelentett be. Az egyik Bucski Péter, az Opera-kávéház tulajdonosa, a másik pedig Waltz György, aki a Klotild-kávéházat bírja. A két fizetéseketlen-ség annál nagyobb feltűnést keltett a fővárosban, mert mindkét kávéház előkelő, jól menő üzlet hírében állott.

— **Meglopta a gazdáját.** Snóke Julianna cselédeleány Klein Mór, gyárvárosi Hosszu-utcai kereskedőnél állott alkalmazásban. Egy őrizetlen pillanatban a szekrényből ellopott ötezeröttszáz leit, amiből ruhaneműt vásárolt magának, ezeröttszáz leit pedig egy Magyar Ferenc nevű, a városi villanytelepen alkalmazásban állott barátjának ajándékozott. A bűnös cselédeleányt Gutu Tódor gyárvárosi rendőrfőnök átadta az ügyésznek, ahol letartóztatták.

Általános Kölcsönös
Segélyző Szövetkezet

Központi iroda:
Temesvár-Belváros
Str. Propargescu
(Báthory-u.) 3, I. em.

A szövetkezeti tag örökösai, a tag elhalálozásakor 100.000 leit segélyt kapnak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-62.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkiráltságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ek., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Grill Rózi

sárafalvai asszony úgy néz ki, mint valami gnóm. A terméke kicsi, tán nincs egy méter sem, furcsán hat rajta a hosszú, paraszti asszonyi szoknya. Az arca azonban ráncos, öreges.

Grill Rózi olyan asszonykarikatúra és annál groteszkebben hat, hogy kövér, nagy könnyecseppek gurulnak végig az orcáján. Sir. Tanácstalannul áll a Jenőherceg-téren. Majd kettőt-hármat lép, aztán megint megáll.

Megkérdem, hogy mit keres és miért sir. Hangos zokogásba tör ki és fuldokolva mondja:

— A testvérem meghalt a kórházban. Operálni hoztuk be és meghalt. Kilenc gyereke van otthon Sárafalván. És voltam a postán, hogy táviratot küldjek a sógoromnak. De nekem nincs csak hét lejem és tízenégy hiányzik. Nem akarták felvenni a sürgőnyet. Most nem tudom mit csináljak.

Ujra zokogásba vész a szava. Amíg beszélt, egy csomó iskoláslány gyűlt köré. Éppen mentek haza az iskolából. Szomorú lett az arcuk és egynek-másnak könny jelent meg a szemszögletében.

És az egyik egyszerre csak kinyitja a ridiküljét, kotorász benne, előszed pár leit s odaadja Grill Rózinak. Ugy tesz a második, harmadik, negyedik is. Mikor az ötödik is pénzt nyújt felé, megszólal:

— Köszönöm szépen, már elég. Éppen tízenégy leit kaptam.

Hiába akarják a lányok rátkölni pénzeiket, nem kell neki több. És tőle telhető sietséggel iramodik a posta felé, hogy elküldje Sárafalvára a sürgőnyet, amely egy emberrel tudassa, hogy özvegy és kilenc gyermeknek elmondja, hogy árva lett. Én.

— **A piarista rendfőnök Temesvárott.** Patay József dr. a piarista rend romániai főnöke, Temesvárra érkezett és az itteni rendházat vizsgálja meg.

— **A trónörökös Jugoszláviában.** Mihály trónörökös és anyja Helena hercegnő a Simplonhoz csatolt szalonkocsijukban Temesváron keresztül Jugoszláviába utaztak.

— **Bezárták a bukaresti egyetemet.** Bukarestből jelentik: Az egyetemi tanács tegnap este tartott ülésén tudomásul vette a diákoknak a sztrájk folytatására vonatkozó határozatát és elrendelte az egyetemnek a mai naptól április tizenötödikéig való bezárását. Ugyancsak bezárják a diákokotthonokat és menzákat is.

— **Az erdélyi református püspökválasztás.** Kolozsvárról jelentik: A református püspökválasztással kapcsolatban az erdélyi tizenkilenc egyházmegye közül tizenhét hivatalosan is Makkay Sándor dr. megválasztása mellett foglalt állást. Egyedül a Szilágy-szolnoki egyházmegye kívánja Kádár Géza esperes megválasztását. Holnap ül össze az igazgatótanács, amely a püspökválasztó közgyűlés időpontját április 17-re fogja megállapítani. Püspökhelyettesnek Makkay helyére az egyházmegye többsége Vársárhelyi János kolozsvári esperest óhajtja.

— **Autó és bérkocsi karamba** lja. A Lloyd soron az 517. számú autó, melyet Almásdi Gábor soffőr vezetett, összeütközött Lajos István 34. számú bérkocsijával. Az összeütközés folytán a ló kisebb sérüléseket szenvedett.

• **Uj ruhaüzlet a Józsefvárosban.** Uj és a közönség érdekeit szem előtt tartó bevásárlási forrás nyílt meg a józsefvárosi publikum számára. Löwy Sándor a Scudier-tér 7. szám alatt, Brück mészáros üzlet mellett uriszabóságot és kész férfiruhakereskedést nyitott. Tehát nemcsak rendelésre fogja készíteni a legmodernebb szabású ruhákat, hanem állandóan elsőrangban felszerelt raktárt is bocsát a közönség rendelkezésére. A tulajdonos ismert szakértelme már előre is biztosít arra, hogy pontos kiszolgálást kedvező vásárló közönség körében az üzlet csakhamar közkedveltségnek fog örvendeni.

— **Amerikai kölcsönt keres a kormány.** Bukarestből jelentik: A kormány újabb kölcsöntárgyalásokat kezdett egy amerikai pénzcsoporttal. Egyedül az államvasutak reorganizálására tizenegymilliárd leire van szüksége. A kormány, ha a kölcsöntárgyalások eredményesek lesznek, százötven új vasuti mozdonyt rendel.

— **Képhasmitás nagyban Bukarestben.** Bukarestből jelentik: Bancilla Oszkár festőművész feljelentést tett, hogy Marinescu Valsan festő egy Látó nevű képügynökkel összejátszva neves festőművészek hamisított képeit hozta forgalomba. A rendőrség a vizsgálat folyamán megállapította, hogy Marinescu különösen Grigorescu a nemrégiben elhunyt festő továbbá Hentia aláírásával mintegy hatszáz képet hozott forgalomba, amelyeket magas áron adtak el. Látót a rendőrség letartóztatta.

— **A Lloyd-Tavernában** ma lép fel először Baba Beziil bécsi elegáns táncművész, Luci rapszódia táncol, Bob Hopkins és az összes tagok új számokkal szerepelnek. Francia konyha. Meleg vacsora színház után is.

• **A Pátria kávéház** teljesen átalakított, modern izléssel berendezve, elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helyisége.

Színház

A magyar színház temesvári vendégjátéka a művészi munka és a nyomában méltán megnyilatkozott siker jegyében folyt le. A társulat tagjai, nagybárára kedves, régi ismerősök, de az ujak is, teljes ambícióval és komoly felkészültséggel álltak ki, ha csak két napra is, a temesvári közönség elé. A bemutatott operettben alkalma volt Temesvár publikumának megismerni Horváth Mécit, a kitünő erdélyi primadonnát, akinek eddigi művészi pályafutása felment bennünket az alól, hogy a művésznőt a dicséret jelzőivel elhalmozzuk. Az ő szerződöttése jelentékeny erőt biztosít az operett-együttesnek, amelynek teljesítménye ma a legnehezebb művészi feladatok megoldására alkalmas.

— **Német színház Temesvárott.** Scmitz Ferenc dr., temesvári ügyvéd, a legutóbb megalakult új városi tanács tagja, tegnap felkereste Georgevici Lucian dr. főpolgármestert és bejelentette, hogy jövő hónap elején több napra német színházszándékozik Temesvárott játszani. A főpolgármester kijelentette, hogy a né-

met társulat működésének semmi akadálya nincsen, de a minisztériumtól játsszási engedélyt kell hozni a társulatnak. Három napos vendégjátékról lesz szó.

Élve eltemették

Temesvárott az indiai fakirt

Temesvár, márc. 17.

Thawara Ray indus fakir, aki misztikus mutatóványával egész Európát lázba ejtette és csodálatos produkcióiról az egész európai sajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg, tegnap délben a Park-színház udvarán nagy közönség jelenlétében elevenen eltemette magát. A fakir a közönség visszafojtott lélekzete mellett feküdt bele a koporsóba, amelyet a szabályszerűen megásoított sirba engedtek le és földdel hantolták be. Pontosan tizenhat percig volt Thawara Ray élve eltemetve, amikor elhanyagták a földet a koporsóról és a fakir megmerevedett tagjaiba lassanként visszatért az élet. Tegnap este a Tiszti Kaszinóban lépett fel és a legcsodálatosabb produkciókat mutatta be.

A város legforgalmasabb helyén

kiadó

tágas, egészséges levegőjű udvar (a volt nyári színház területe) nagy, világos pince, néhány raktári helyiség, 2 tánc terem foyerral és mellékhelyiségekkel. Csakis tőkeerős, komoly vállalkozóknak felvilágosítást ad a :- :- :-

WITHEHOUSE igazgatósága

naponta 2—3^h és 7—8^h között

FARMODONT
FOGKRÉM

Hirdetmény

Gyári áron való árusítás!

Értesitem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdagbutorraktarama mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros,
Korona-utca 14 (a sárga
villamos végállomása).

Telefon 11-91 Telefon 11-91

Kerékpárok

Eredeti

Waffenrad, Neumann Germania stb. nagy választékban, jutányos árok. Javítások pontosan készülnek Stamm E. ut. RESCH FERENC Temesvár-Belváros, Mercy-u. 4. 213

Dus választék csipkékben, motívokban, wallansien filékben, himzésekben és D. M. C. cérnákban, meglepő olcsó árok mellett. 267

A legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás

rövid-, szövött-, kötöttáruban és szabókellékekben.

Tavaszi!

Tavaszi öltönyök, felöltők és átmeneti kabátok

a legfinomabb és legmodernebb

angol szövetekből

Roncskevics József

és Társa

férfiszabócégnél készülnek.

Timisoara-Belváros, Mercy-utca 12

Telefon 8—98

Tavaszi!

Tavaszi!

Női és gyermekruha divatáruház

Jaszenszky

Temesvár-Gyárváros

Tavaszi ujdonságok
női és gyermekkabátokban

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Minden megbízás eredményéért garantiát. Cégjelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, I. Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függőgyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Gyermek kocsik nagy választékban és kárpitos árak állandó raktáron. Kanizsay, III. Hunyadi-ut 16. (Dr. Bickl-féle ház.)

Eladó eredeti gyári magánjáró benzín és petrolium motoros cséplőkészlet és elevátor. Egy-egy darab gép külön is eladó. Cím: Temesvár-Gyárváros, Munkástelep 190.

Intelligens reprezentáló agilis

ügynök

mintegy 100.000 lei értéknek megfelelő biztosítékkal, havi 25-30 ezer lei jövedelemre tehet szert. Cím a kiadóban

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepeünk téglas- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépít. Tervek, költségvetések és kézi téglaprés ingyen áll rendelkezésre **Kardos-telep intézőségénél** Belváros, Str. Primaria (Városház-utca) 16 sz.

Elsőrendű

kézi-munkások
magas fizetéssel felvétetnek

Lebovits és Fia szabócégnél. Lloydsor 11

ifj. Dr. Engels Béla

fog- és állkapocsbetegségek szakorvosa, volt egyetemi tanársegéd a grázi egyetem fogászati klinikáján. Rendel (plombák, koronák, hidak, műfogazatok, fogszabályozások és fogorvosi sebészet) rendelőhelyiségeiben és fogorvosi röntgenlaboratóriumában, **Temesvár-Belváros, Lloydsor, Kereskedelmi kamara palotájában, II. emelet, lift.** 350

Kereskedők Egyesülete

folyó hó 28-án d. e. fél 11 órakor a Lloydtársulat nagytermében tartja évi rendes közgyűlését melyre ezuton minden tagját meghívja.

Tárgysorozat:

Elnöki megnyitó.
Választmányi jelentés.
Zárszámadások előterjesztése.
Felügyelőbizottság jelentése és felmentvény.
Költségvetés előterjesztése.
Elnök, választmány és felügyelőbizottság választása.
Indítványok.

Az elnökség.